

Léčivé byliny

Charakteristika a dělení

Zpracovala: Mgr. Jitka Hříbková, ZŠ Dyjákovice

Charakteristika a význam léčivých rostlin

- Všechny rostliny zařazené mezi léčivé obsahují látky, které se používaly a používají k léčení lidí a zvířat.
- Jsou to látky rozmanité a rozmanité je i jejich použití.
- Některé pomáhají hojit rány, jiné usnadňují odkašlávání, další léčí nemocný žaludek i jiné orgány.
- Menší část léčivých rostlin však obsahuje látky, které mohou ve větším množství nebo při nesprávném použití vyvolat otravu, např. rostliny obsahující alkaloidy.
- Nejznámější jsou léčivé rostliny, ze kterých se připravují čaje, např. heřmánek, divizna, měsíček, maliník, jahodník, podběl apod. Používají se přímo, bez úpravy.
- Další léčivé rostliny se zpracovávají ve farmaceutickém a kosmetickém průmyslu. Vyrábějí se z nich léky, krémy, přidávají se do šamponů, zubních past apod.

Zásady sběru, sušení a uchování léčivých rostlin

- **Sbíráme pouze rostliny, které spolehlivě známe.**
- **Léčivé rostliny sbíráme jen na povolených. stanovištích, nikdy ne v chráněných oblastech a národních parcích.**
- **Při sběru neničíme okolní přírodu.**
- **Nesbíráme chráněné rostliny.**
- **Nesbíráme rostliny na silně znečištěných místech, jako je okolí silnic, a na místech s velkým spadem škodlivých látek z ovzduší.**
- **Sbíráme suché rostliny, vlhké se snadno zapaří.**
- **Přenášíme je v prodyšných obalech.**
- **Po přinesení domů rostliny co nejrychleji vyjmeme z obalu a sušíme zavěšené nebo rozprostřené na čistém papíře v suché, dobře větrané místnosti.**
- **Usušené léčivé rostliny uchováváme v neprodyšných, neprůsvitných obalech.**

DĚLENÍ LÉČIVÝCH ROSTLIN PODLE BARVY KVĚTU

Fialově kvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Černohlávek obecný	Plicník lékařský
Dobromysl obecná	Saturejka zahradní
Kostival lékařský	Sléz lesní
Levandule lékařská	Sporýš lékařský
Mák setý	Šalvěj lékařská
Máta peprná	Violka vonná
Mateřídouška obecná	Yzop lékařský
Pažitka	Zběhovec plazivý

Modře kvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Brčál menší	Plicník lékařský
Čekanka obecná	Rozmarýn lékařský
Chrpa polní	Rozrazil lékařský
Jaterník podléška	Sléz maurský
Kakost luční	Šalvěj lékařská
Kostival lékařský	Šalvěj luční
Len setý	Yzop lékařský
Levandule lékařská	Zběhovce plazivý

Zeleně kvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Andělíka lékařská	Ořešák královský
Bříza bradavičnatá	Oves setý
Chmel otáčivý	Puškvorec obecný
Kontryhel žlutozelený	Pýr plazivý
Kopřiva dvoudomá	Rdesno ptačí
Černý rybíz	Šťovík koňský

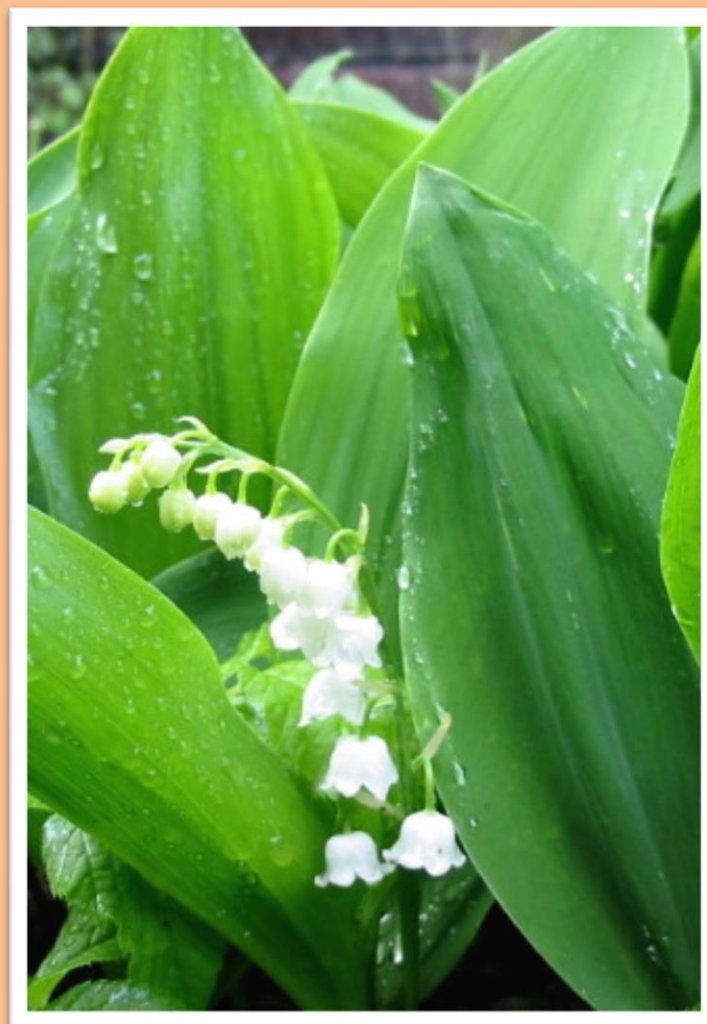
Červeně kvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Brčál menší	Netřesk střešní
Brusnice borůvka	Pakost smrdutý
Devětsil lékařský	Plicník lékařský
Hadí kořen větší	Růže šípková
Kostival lékařský	Sedmikráska chudobka
Kozlík lékařský	Sléz lesní
Lichořeřišnice větší	Šťovík kyselý
Mák vlčí	Vřes obecný

Bíle kvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Bazalka pravá	Jitrocel kopinatý
Bez černý	Kokoška pastuší tobolka
Čemeřice černá	Konvalinka vonná
Česnek medvědí	Meduňka lékařská
Durman obecný	Mochyně židovská
Heřmánek pravý	Rdesno ptačí
Hloh obecný	Rozrazil lékařský
Hluchavka bílá	Řebříček obecný
Jahodník obecný	Sedmikráska chudobka
Jírovec maďal	Trnovník akát

Žlutě kvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Blatouch bahenní	Měsíček lékařský
Blín černý	Mochna husí
Divizna velkokvětá	Pelyněk pravý
Fenykl obecný	Podběl obecný
Hlaváček jarní	Pryskyřník prudký
Jalovec obecný	Pryšec chvojka
Kostival lékařský	Smetánka lékařská
Lípa širokolistá	Třezalka tečkovaná

Hněď kvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Dub letní	Topol černý

Nekvetoucí

NÁZEV	NÁZEV
Osladič obecný	Pukléřka islandská
Přeslička rolní	

Zdroje:

- **Dytrtová, R., Praktické činnosti, Pěstitelství pro 6.- 9. r. ZŠ, Fortuna, 1997**
- <http://www.semena-rostliny.cz/img/cms/lecive-rostliny.jpg>
- http://fotoblog.in/galerie/zen/i.php?a=flora&i=Zbehovec_plazivy.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Symphytum_officinale_03.jpg
- <http://botanika.wendys.cz/foto/O534.jpg>
- http://www.pestovani.in/galerie/max_1290263641.jpg
- http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Convallaria_majalis_l.jpg
- <http://files.mtbushcraft.webnode.cz/200000254-c09f0c1991/483.jpg>
- <http://botanika.wendys.cz/kytky/prew.php?../foto/O607.jpg>
- <http://ucivo.webnode.cz/album/kapradorosty-pteridophyta/preslicky-preslicka-rolni-letni-lodyha-i-jpg/>